

ET ANGREB

Jeg skal ikke her gå ind i en nærmere debat med Asbjørn Skytte i anledning af hans »portræt« af mig i Kosmorama nr. 166. Dertil er dets faglige niveau for lavt i dets besynderlige blanding af injurier og fejlreferater, hvoraf den mest infame dog bør korrigeres. Det er påstanden om, at jeg »gang på gang« skulle jorde alle andre danske film end Jytte Rex' og mine egne.

Nu skriver jeg jo normalt ikke om danske film, men når jeg gør det, har hensigten oftest været at forsvare danske film, som er blevet urimeligt angrebet eller overset af kritikken, herunder ganske rigtigt Jytte Rex' produktion, der f.eks. aldrig har været omtalt i Kosmorama, men sandelig også andre danske film, f.eks. Niels Malmros' »Lars Ole 5 c« (Aktuelt 28. april 1973), der i første omgang end ikke blev Bodil-nomineret af de københavnske kritikere, og Hans Kristensens »Blind makker« (Information september 1976), fordi den blev urimeligt negativt vurderet af vigtige dele af dagbladskritikken. Mange andre eksempler kunne også nævnes på, at jeg tager den forsvarlige del af dansk film i forsvar, når der er brug for det. Hvilke andre instruktører gør egentlig det samme?

Jeg begriber ikke formålet med at belemre læserne med den slags dokumenterbare usandheder, som Skyttes artikel er fuld af. Vil man polemisere imod mig, må man virkelig først sætte sig ind i mine æstetiske og politiske holdninger. Det arbejde har Skytte ikke gidet gøre, før han lufter sine fordomme.

Når redaktionen alligevel har valgt at bringe en sådan artikel, burde man nok have oplyst om, hvem Skytte er. At han i hvert fald ikke er filmkritiker, fremgår klart nok, men jeg synes ikke, læserne skal foreholdes den oplysning, at han er ansat inden for den statslige filmadministration, hvis faglige indsigt og dømmekraft jeg gang på gang har draget i tvivl. Hans aggressioner mod mig er således velbegrundede, omend deres egentlige baggrund holdes skjult.

Asbjørn Skytte er f.eks. medlem af den importjury under filmintituttet, der ikke har villet støtte nogen Fassbinder-film overhovedet fra den del af hans produktion, der strækker sig fra 1975 til hans død, altså netop fra de otte sidste år, hvor han for alvor fik sit internationale gennembrud.

Kulturpolitisk finder jeg en sådan afvisning ikke blot reaktionær, men også fagligt ukvalificeret – omend det selvfølgelig personligt er mig til nogen trøst og oprejsning, at min hårde kritiker åbenbart finder Fassbinders produktion lige så uvedkommende som min.

Christian Braad Thomsen

OG ET SVAR

Det er klart, at når jeg har fremført og argumenteret for den påstand, at Christian Braad Thomsen er en ringe filmskaber, så kan han kun svare igen med at betvivle mine evner som filmkritiker. Og det er lige så klart, at når han kan fange mig i at forbigå, at han engang har skrevet noget pænt om to andre danske instruktører, så vil han straks bruge det til at kaste et odiøst skær over hele min artikel.

Naturligvis har jeg da sat mig ind i Braad Thomsens politiske og æstetiske holdninger; jeg citerer oven i købet ham selv

ganske fyldigt på disse områder. Men selv om jeg endda er enig med ham på nogle punkter, forhindrer det mig vel ikke i at have den opfattelse, at Braad Thomsen er en håndværksmæssig dilettant og et kunstnerisk blållys.

Braad Thomsens ambitioner om at være en væsentlig filmkunstner svarer, for mig at se, til, at jeg ville være professionel fodboldspiller. Inden for denne disciplin ville enhver lægmand imidlertid straks gennemskue mine manglende boldfærdigheder og pibe mig ud af banen. Men kunsten er anderledes ubestemmelig og uhåndgribelig af væsen, og det er netop på baggrund af denne tvetydighed og mangel på klare og endegyldige definitioner, at Braad Thomsen – på sin intimiderende facon – gang på gang har held med at bluffe sig igennem. Og det er naturligvis dette mangeårige fusentasteri og denne bedrevidende selvforherligelse, der hos mig har fremkaldt den irritation, som Braad Thomsen kalder aggressioner.

Det har således *intet* at gøre med, at jeg er ansat i en statsinstitution, der tilfældigvis deler hus med Det danske Filminstitut, lige som det heller ikke er på grund af dette adressefællesskab, at jeg er medlem af instituttets importudvalg, men fordi jeg er indstillet hertil af Sammenslutningen af danske Filmklubber. I dette udvalg har jeg (siden 1981) været med til at give Braad Thomsen støtte til tre Doillon-film (til trods for at han kort forinden offentligt havde meddelt, at han havde indstillet sin importvirksomhed) og – ganske rigtigt – afslag til tre Fassbinder-film, idet et enigt udvalg (fire personer) anlagde den vurdering, at to tidlige, usikkert eksperimenterende stiløvelser (der skulle have premiere med 12 års forsinkelse) samt en prætentios og grimt fotograferet dokumentarfilm om alternativt teater ikke var relevante nok til at få del i de sparsomme midler, som står til udvalgets rådighed.

De tidligere importudvalgs eventuelle forsyndelser kan jeg naturligvis ikke stå til ansvar for, og Braad Thomsen kommer derfor ingen vegne med at ville skyde mig i skoene, at jeg finder Fassbinders produktion uvedkommende. Tværtimod anerkender jeg fuldt ud denne usædvanlige kunstners betydelige indsats, og jeg har endda set en del af hans film op til flere gange – med stadigt større udbytte.

For en gangs skyld er Braad Thomsen således kommet til at læne sig så kraftigt op ad sit idol, at han er snublet over ham. Eller som én af mine venner siger: Mange føler sig kaldet – de fleste hører forkert.

Asbjørn Skytte

BETÆNKELIGT

Jeg finder det højst betænkeligt, at Kosmorama – der dog ellers gør meget for at fremstå som *det* seriøse filmtidskrift i Danmark – bringer en artikel som Asbjørn Skyttes »Kunsten støjer ikke når den kokser« om Christian Braad Thomsen (dec. 83). Hvilket formål har det at trykke et indlæg, hvis eneste reelle indhold er, at Asbjørn Skytte ikke kan fordrage Braad Thomsen? Artiklen rummer ikke et gran analyse af Braad Thomsens film, endsiige forsøger at belyse de stadige kontroverser mellem denne og Filminstituttet. Derfor er nytteværdien af denne artikel ganske lig nul, og Kosmoramas hensigt med at bringe den er indlysende en anden. Ville Kosmorama trykke en lignende artikel om f.eks. Niels Malmros, hvor denne blev betegnet som »en lille møgforkælet unge« eller blev benævnt med tilsvarende udtryk?

Jeg synes, Kosmorama for troværdighedens skyld skulle redigere sit stof noget bedre og ikke spille spaltepads på private aversioner, der for os læsere er inderligt uinteressante.

Palle Andersen, Mosevej 18, 2680 Søborg